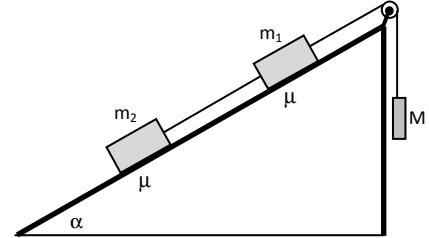

4/1. Az ábra szerint elhanyagolható tömegű nyújthatatlan kötéllel egymáshoz kötünk egy $M = 7 \text{ kg}$, egy $m_1 = 5 \text{ kg}$, és egy $m_2 = 3 \text{ kg}$ tömegű testet és $\alpha = 38^\circ$ -os hajlásszögű lejtőre tesszük. A lejtő tetején egy ideális (súrlódásmentes, elhanyagolható tömegű) csiga van. Az m_1 ill. m_2 tömegű testek és a lejtő közötti csúszási súrlódási együttható $\mu = 0,08$.

- Mekkora a testek gyorsulása, és mekkorák a kötélerők?
- Ha az M tömegű testet eltávolítjuk, mekkora erővel kell húzni a kötelet, hogy az m_1 és m_2 tömegű testek gyorsulása ne változzon?
- Hányszorosára nő a testek gyorsulása, ha az M tömeg kétszeresére nő? (a kötelet nem húzzuk)

4/2. $\alpha = 20^\circ$ hajlásszögű lejtőre $m = 0,50 \text{ kg}$ tömegű testet helyezünk. A test és a lejtő közötti csúszási súrlódási együttható $\mu = 0,20$; a tapadási súrlódási együttható $\mu_t = 0,40$.

- Mekkora súrlódási erő hat a testre?
- α értékét növelve milyen α_{krit} szögnél csúszik meg a test? Mekkora súrlódási erő hat rá onnantól?

4/3. Egy kamionos a következőt mesélte a híres-nevezetes 2013. márciusi hóesésben átélt kalandjairól az M1-es autópályáról.

- Egyszer csak egy 7° -os emelkedő aljához érkezett, ami úgy el volt jegesedve, hogy a súrlódás egészen zérusra csökkent. Szerencsére viszont a szél éppen hátulról fújt és nagyon erős volt, így a meglazult ponyváját vitorlaként kifeszítette és úgy jutott fel az emelkedőn. A szél állandó erővel vízszintesen fújt, és őt állandó, $v = 18 \text{ km/h}$ sebességgel vitte fel a lejtőn. Mekkora erőt fejtett ki a szél a kamionra? A kamion tömege $M = 20 \text{ t}$.
- A domb teteje után a túloldalon 5° -os lejtővel folytatódott az út, ami szélárnyékban volt, megszűnt a szél ereje; viszont nagyon havas volt, így a kamionra $\mu_g = 0,12$ gördülési súrlódási együtthatóval most már gördülési ellenállási erő hatott (az üzemanyaga már elfogyott, nem tudott motorral menni, csak gurult). Ekkor kapta meg a kamionos a Belügyminisztériumtól az sms-t, és azt rögtön el is olvasta, ami 30 s-ig tartott. (Az sms szövege ez volt: „Segítünk! Ne hagyja el a gépjárművét! Ha elfogy az üzemanyaga, üljön át másik gépjárműbe!”) Mekkora lett a sebessége és mekkora utat tett meg ezalatt a 30 s alatt? (A kamion a lejtő tetejéről $v = 18 \text{ km/h}$ sebességről indult, amikor elkezdte olvasni az sms-t.)

4/4. Egy kettős lejtő egyik oldala $\alpha = 50^\circ$ -ot, a másik $\beta = 58^\circ$ -ot zár be a vízszintessel. Két testet összekötünk egy nyújthatatlan, elhanyagolható tömegű kötéllel. Az 50° -os oldalra tesszük az $m_1 = 14 \text{ dkg}$ -os testet, az 58° -os oldalra az $m_2 = 10 \text{ dkg}$ -os testet. A testek és a lejtő közötti csúszási súrlódási együttható $0,12$, a tapadási súrlódási együttható $0,15$. Mekkora, milyen irányú a testek gyorsulása, ha

- a 14 dkg -os testet meglökjük lefelé;
- a 10 dkg -os testet meglökjük lefelé;
- a testeket kezdősebesség nélkül tesszük a lejtőre?